

Manual del puntual

10 de febrer de 2015

L'Ecoxarxa del Bages és una comunitat d'intercanvi en moneda social. Aquest document explica detalladament el funcionament, les regles i els recursos que ofereix.

Manual del puntual

1. Conceptes Bàsics
 - 1.1 Intercanvis directes
 - 1.2 Intercanvis amb moneda social
 - 1.3 Organització
2. L'hora, la nostra moneda social
 - 2.1 Definició
 - 2.2 Interrelació amb altres monedes
 - 2.3 Suport virtual: l'IntegralCES
 - 2.4 Creació de moneda
3. Operacions bàsiques
 - 3.1 Apuntar-se
 - 3.2 Ofertes i demandes
 - 3.3 Consultar el meu compte
 - 3.4 Registrar un intercanvi
 - 3.5 Com comprar hores amb euros?
 - 3.6 Com valorar un producte o servei en h
 - 3.6 Donar-se de baixa
4. Altres informacions imprescindibles
 - 4.1 El Mercat de l'Estraperlo
 - 4.2 L'Ateneu popular la Sèquia
 - 4.3 El blog de l'Ecoxarxa

1. Conceptes Bàsics

A *bona hora* -l'ecoxarxa del Bages- és una **comunitat d'intercanvi** de béns i serveis formada per gent del Bages i rodalies.

Funcionem amb dos tipus d'intercanvis:

- Intercanvis directes
- Intercanvis amb moneda social

1.1 Intercanvis directes

Els intercanvis directes es realitzen quan entre dues persones s'arriba a un acord per intercanviar els seus productes o serveis. L'Ecoxarxa ens permet conèixer en tot moment què pot oferir cadascú.

1.2 Intercanvis amb moneda social

Per aquest tipus d'intercanvi, la xarxa disposa d'una **moneda social, pròpia** i d'àmbit **local**. Aquesta eina ens permet fer intercanvis multilaterals entre tots els membres de la xarxa, com fem amb l'Euro, la moneda convencional. Una moneda social és una moneda creada i controlada per tots els membres de la comunitat que en fa ús. La moneda social és un instrument de mesura del valor dels intercanvis: valora treball i recursos. A diferència de l'Euro, no fomenta l'acumulació ni l'especulació perquè no genera interessos.

1.3 Organització

Totes les decisions les prenem a les assemblees que fem cada segon i quart divendres no festius de mes. L'assemblea és sobirana en el sentit que és el màxim -i de fet l'únic- òrgan de decisió de qualsevol assumpte que afecti la xarxa.

Les assemblees són obertes a tothom, fins i tot a qui no és membre de la xarxa. De la mateixa manera, no és obligatori assistir-hi per participar en l'Ecoxarxa i fe ús de la moneda social.

Fins a dia d'avui totes les decisions s'han pres per consens de tots els participants que hi havia a cada assemblea.

2. L'hora, la nostra moneda social

2.1 Definició

La nostra moneda social es diu **hora** i té el símbol \hbar . El valor de $1\hbar$ és el valor d'una **hora de treball**. A partir d'aquesta referència podem valorar qualsevol producte o servei. De totes maneres, cadascú pot valorar lliurement el preu de les seves ofertes, de la mateixa manera que pot decidir lliurement què compra i què no. El fet que la moneda valgui una hora de treball fa que tingui un valor constant inalterable. També té l'avantatge que fa visibles les diferències de preus entre sectors.

2.2 Interrelació amb altres monedes

Per poder intercanviar amb altres ecoxarxes que no es basen en el temps i per poder interactuar amb el sistema econòmic convencional s'ha establert el canvi

$$1\hbar = 10\text{€}$$

Això no defineix el valor de $1\hbar$. Només és una referència per a intercanvis fora de la xarxa o per a valorar aquelles parts del nostre producte o servei que encara no es poden aconseguir dins la xarxa -com per exemple la gasolina. En un futur, si el preu de l'Euro canvia, s'haurà de canviar aquesta equivalència.

2.3 Suport virtual: l'IntegralCES

No hi ha monedes ni bitllets d' \hbar . Fem ús d'una pàgina web des d'on realitzem els intercanvis amb moneda social, l'IntegralCES (Integral Community Exchange System), <https://www.integralces.net>. Més endavant detallarem el funcionament d'aquesta pàgina. Esbossem-ne ara les idees principals.

Cada membre de l'ecoxarxa està registrat en aquesta pàgina i hi té un nom d'usuari i contrasenya. Allà hi ha el seu compte on pot consultar el seu saldo d' \hbar i on hi té anotats tots els intercanvis anteriors. El funcionament és similar a les pàgines de banca per internet. Per a realitzar una transferència d'hores només cal donar l'ordre des del teu compte.

Els comptes són transparents en el sentit que tothom pot saber quin saldo té cadascú. També es poden consultar gran quantitat d'estadístiques. Podem dir així que aquesta moneda no és anònima, sinó que la seva circulació està a la vista de tots els usuaris. Amb tot, les dades dels intercanvis concrets són privades i només les poden consultar les parts implicades.

Quan no és possible disposar d'ordinador amb connexió a Internet o senzillament no és còmode, utilitzem xecs en paper. Aquest xec no és més que una llista que fa el venedor amb el número d'usuari, el nom, el concepte i el preu d'un intercanvi. Posteriorment s'hauran d'entrar totes les dades a l'IntegralCES.

Si algun usuari de la xarxa no té possibilitat d'utilitzar ordinadors amb connexió a Internet pot posar-se en contacte amb l'organització per a que algú li gestioni el compte.

2.4 Creació de moneda

Hi ha dos mecanismes per a crear la moneda social.

- Creació per deute
- Creació per canvi per Euros

Es permet tenir el compte d'hores en negatiu. La quantitat d'endeutament permesa és igual al valor de les vendes fetes i fins a un màxim total de 50h. Així, si jo he venut productes i serveis a la xarxa per valor de 5h, llavors puc gastar 10h i quedar el meu compte a -5h. Els comptes mai poden quedar més en negatiu que -50h.

Aquest sistema permet la creació de moneda de forma descentralitzada i espontània just en el moment de produir-se l'intercanvi. Per altra banda, cap persona no pot entrar comprant directament, sinó que es pot endeutar a mesura que augmenta la seva participació a la xarxa i sempre fins a un màxim absolut.

Per a crear les primeres hores i per aquelles persones que vulguin començar consumint es permet el canvi d'Euros per hores a raó de 10€=1h. Cada usuari té dret a adquirir d'aquesta forma un màxim de 50h (per 500€). Les hores aconseguides d'aquesta forma no computen per a l'endeutament permès. Aquesta adquisició d'hores es pot fer gradualment.

Els euros que l'Ecoxarxa recapta d'aquesta manera serveixen per recolzar la moneda social emesa a través d'inversions que a més beneficiïn la comunitat. Exemples d'això són la instal·lació de plaques fotovoltaïques administrades per l'Ecoxarxa en llocs d'alguns dels seus membres o la concessió de microcrèdits. Detallarem aquests mecanismes més endavant.

3. Com utilitzar l'ecoxarxa

3.1 Apuntar-se

Per apuntar-se a l'ecoxarxa cal seguir dos passos: apuntar-se a la llista de correu i

registrar-se a la web del CES.

Apuntar-se a la llista de correu serveix per estar informada de les assemblees i actes relacionats amb la ecoxarxa. Per això cal anar a la pàgina web:

<https://llestes.ecoxarxes.cat/listinfo/bages>

Sota el títol *Subscriure's a la llista* hi ha un camp de text on cal posar-hi la vostra adreça de correu electrònic. La resta de camps no cal omplir-los. Després s'ha de prémer el botó *Subscriu*. Rebràs un e-mail a l'adreça indicada per acabar de completar el registre. Per enviar un correu a tots els membres de l'Ecoxarxa s'ha d'enviar a l'adreça bages@llestes.ecoxarxes.cat.

Apuntar-se a la web del CES és necessari per tenir el teu compte de moneda social. Per això cal anar a la web

<https://www.integralces.net>

Al requadre amb títol *Nou a IntegralCES?* seleccionarem el país Espanya. Sortirà la llista de xarxes d'intercanvi d'Espanya. Moltes d'elles són ecoxarxes com la nostra. De la llista, selecciona la xarxa *A bona hora (Ecoxarxa del Bages)*. Ara s'ha d'omplir el formulari de registre.

El primer camp és el nom d'usuari o pseudònim, que serà el nom que t'identificarà al sistema. El següent és el correu electrònic, que és molt important omplir-lo correctament per a poder rebre la confirmació de l'alta i més endavant tots els missatges relacionats amb el teu compte. A continuació es demanen algunes dades personals (nom, cognoms, adreça, telèfon...) per a que la resta de persones de l'ecoxarxa puguem saber qui ets, d'on ets i com contactar-te. Prem següent.

Si hem omplert correctament tots els camps obligatoris, ens sortirà una pàgina nova ue ens pregunta pel tipus de compte que volem crear. Hi ha quatre tipus d'usuaris: *Empresa/Cooperativa* per un usuari que representa una empresa o organització productiva o de serveis. *Individual* per una persona sola. Aquest tipus de compte és el més habitual. *Organització* per organitzacions sense ànim de lucre tipus ONG. *Compartida* per a utilitzar un sol compte per a vàries persones. Per exemple, un sol compte per a una família. Prem afegir oferta.

Per fer la inscripció s'ha de posar almenys una primera oferta. Quan ja tinguis el teu compte podràs modificar-la i afegir-ne de noves. Posa-hi un títol curt i descriptiu, una descripció ben detallada i el preu en hores (que no té perquè ser un preu tancat, pots escriure una paraula o petita frase). Si vols pots pujar-hi una foto. En acabat prem *Crear un nou compte*.

Quan enviïs el formulari, l'administrador de la xarxa haurà de donar-te d'alta, així que

poden passar un parell o tres de dies fins que tinguis el teu compte en funcionament. Si surt qualsevol dubte o incidència no dubtis en contactar al correu electrònic de contacte horabages@gmail.com

3.2 Ofertes i demandes

Utilitzem la mateixa web IntegralCES per saber què ofereix cada membre de l'ecoxarxa. La llista de les ofertes està dividida en diversos sectors, de manera que en sigui més fàcil la navegació. Cada usuari de la xarxa ha de tenir alguna oferta. No hi ha nombre màxim d'ofertes: com més millor!. Les ofertes caduquen al cap d'un cert temps que es pot especificar al crear-la. En cas de dubte posa el màxim i ja seràs a temps de desactivar-la manualment.

Per veure les ofertes disponibles cal entrar a la web de l'IntegralCES <https://www.integralces.net> amb el vostre nom d'usuari i contrassenya, i després clicar a *Xarxa d'intercanvi* i a l'apartat *Ofertes*. Sortiran les ofertes més recents. Pots buscar per categoria o bé utilitzar el buscador. També pots navegar entre les ofertes d'altres ecoxarxes. De la mateixa manera, clicant a *Necessitats* veuràs la llista de les necessitats publicades per les altres persones de l'ecoxarxa.

Per a posar una oferta o necessitat, des del menú *El meu compte* clics a *Les meves ofertes* (o *Les meves necessitats*). Allà veuràs la llista de les teves ofertes (o necessitats) i podràs afegir-ne de noves o bé editar les que ja tens. És molt important esforçar-se en pensar quines de les infinites coses que saps fer poden ser necessàries per la resta de la gent de la xarxa. Posa-hi les teves activitats professionals però també aquelles aficions que puguin ser útils a algú. També es pot oferir mà d'obra en general o per algun sector en particular. Fes una bona descripció detallada i, si s'escau, posa-hi una fotografia.

3.3 Consultar el meu compte

Un compte ideal en la nostra ecoxarxa està vora les 0h però amb molts intercanvis. Això significa que aquest membre dóna tant com rep de la resta de participants.

Per consultar l'estat del compte cal anar a la pàgina de l'IntegralCES, identificar-se amb el nom d'usuari i contrasenya i després clicar a *El meu compte* i *Estat de Compte*. Per defecte surten els últims intercanvis i el saldo.

3.4 Registrar un intercanvi

Els intercanvis els registra només el venedor o venedora, que és la interessada en rebre les h un cop s'ha acordat i realitzat l'intercanvi. Per fer-ho, des de la pàgina

principal del l'IntegralCES, un cop ja s'ha entrat amb usuari i contrasenya, cal clicar sobre l'opció *Introduir transacció* del menú *El meu compte*.

Immediatament després d'introduir l'ordre, el comprador rebrà una notificació via e-mail amb els detalls de la transferència. El comprador no ha de fer res per acceptar el pagament. En el cas de que hi hagi un error o no estigui satisfet amb l'intercanvi, el comprador té 10 dies per posar-se en contacte amb la venedora, que podrà corregir la transferència. La venedora pot, el plaç de 10 dies, modificar la transacció des de la seva pàgina *Estat de compte*.

En el cas excepcional d'un conflicte que no pugui resoldre's entre les persones implicades sempre es pot contactar amb l'administrador si és una qüestió tècnica de l'IntegralCES o amb l'assemblea si hi ha altres raons.

3.5 Com comprar hores amb euros?

Cada usuari té dret a comprar un màxim de 50h en euros, a raó de 10€/h. Per fer-ho cal contactar amb la tresoreria de la xarxa, que s'encarrega de gestionar els canvis d'euros a hores. Hi ha dos punts on poder canviar euros per hores, el compte HORA0001 a Manresa i el compte HORA0150 a Moià. Quan compris hores, un d'aquests comptes t'ingressarà les h que corresponguin al teu compte. D'aquesta manera aquests canvis queden perfectament registrats i així les finances de la xarxa són absolutament transparents: només mirant el saldo d'aquests usuaris podem saber immediatament quants euros té la xarxa. De la mateixa manera, si s'inverteixen o es gasten euros per algun motiu, així quedarà anotada en aquest usuari. És a dir, la comptabilitat en euros de la xarxa està perfectament registrada en aquests usuari.

Per contactar amb el tresorer es pot enviar un correu electrònic a horabages@gmail.com posant un títol ben clar. L'administradora que rebi el correu li farà arribar la petició al tresorer. L'altra opció més directa és aprofitar una assemblea o un mercat de l'Estraperlo: segur que hi serà o en tot cas algun altre membre de l'organització podrà fer la gestió de forma delegada. El tresorer agafarà els diners en metàl·lic i tan aviat com li sigui possible rebrà la transferència d'hores en el teu compte de l'IntegralCES.

3.6 Com valorar un producte o servei en h

Ja hem dit que els preus dels béns i serveis els posa lliurement cadascú. Amb tot, hi ha unes línies generals recomanades i que seguim la majoria dels integrants de la xarxa. Així, per posar preu als nostres productes fem aproximadament el següent:

Tot el temps que he dedicat a donar aquest servei o fer aquest producte, el contem directament en hores. Per exemple, 1 hora i quart d'una classe d'anglès val $1.25h$. Recomanem comptar igual la majoria dels tipus de feina: tant l'hora de peó com l'hora d'especialista, ja que entenem que a l'Ecoxarxa totes les feines són igual de valuoses. És clar que pot haver-hi excepcions per feines molt feixugues, perilloses o per altra banda, molt suaus.

Havent comptat el temps, encara s'ha de sumar els recursos que s'han utilitzat. Aquells que s'hagin adquirit amb h es poden sumar directament, mentre que els adquirits en Euros es poden convertir a h pel canvi $1h = 10€$.

Una altra possibilitat interessant per aquells productes o serveis que necessiten d'una part important de recursos que encara han de ser adquirits en Euros és que el preu del producte inclogui tant € i h . Així per exemple, un mecànic que ens arregla un cotxe pot cobrar en h la mà d'obra però en € la peça nova que ha hagut de canviar. Aquesta modalitat mixta és perfectament possible i es pot anunciar també a través del CES. En el CES només s'hi ha d'annotar la transferència d'hores.

3.6 Donar-se de baixa

Per donar-se de baixa cal comunicar-ho a l'organització per exemple a través del correu horabages@gmail.com. Demanarem que el compte no estigui en negatiu. Per eixugar l'eventual deute es poden comprar les hores necessàries en euros o utilitzar els mecanismes d'intercanvi habituals. També es poden gastar les hores que quedin amb els productes i serveis de la xarxa, però no es tornaran en forma d'Euros.

Si una usuària està 6 mesos sense activitat, s'intentarà contactar amb ella per veure perquè no utilitza la xarxa i en primer lloc intentar reconduir la situació. Si la usuària definitivament ja no està interessada en l'ecoxarxa (¿com pot ser?) es procedirà a la baixa.

Si en algun moment hi ha un compte abandonat i sense possibilitat de tancar-lo correctament perquè no podem contactar amb l'usuari que el controla, repartirem el seu saldo o deute entre tots els comptes de la xarxa a parts iguals. Així podrem tancar-lo i sense que això influeixi la quantitat de moneda circulat al conjunt de la xarxa.

4. Altres informacions imprescindibles

4.1 El Mercat de l'Estraperlo

El mercat de l'Estraperlo és un mercat orientat a que els petits productors artesanals puguin vendre i intercanviar els seus productes sense necessitat de passar per les distribuïdores convencionals. Està obert a tothom, també a qui vol intercanviar productes de segona mà, qui vol comprar amb Euros, amb *h* o qui vol passar una bona estona amb bona companyia.

Es solen fer un cop cada mes i mig i són itinerants per diferents indrets del Bages. Molts dels participants de l'ecoxarxa del Bages ens trobem també als mercats de l'Estraperlo per intercanviar i comprar i vendre en *h*. A més, solem posar un punt d'informació de la xarxa, així que és una ocasió immillorable si estàs interessada en l'ecoxarxa però vols saber-ne més i conèixer la gent cara a cara.

Per estar al corrent quan i on es fan el més còmode és apuntar-se a la llista de distribució de correu dels mercats de l'Estraperlo: estraperlo@l listes.moviments.net. Per fer-ho cal anar a <https://l listes.moviments.net/listinfo/estraperlo>.

4.2 L'Ateneu popular la Sèquia

L'Ecoxarxa del Bages és un dels col·lectius que conformen l'Ateneu popular La Sèquia de Manresa, situat al carrer Amigant, a la plaça Major de Manresa. Utilitzem una de les habitacions de l'Ateneu com a local i participem de l'assemblea, la gestió i les activitats de l'Ateneu. Aquest fet es permet relacionar-nos estretament amb la diversitat de col·lectius que l'habiten. Per a més informació <http://www.ateneulasequia.org>.

El local també ens serveix per deixar-hi productes en stock de manera que la compradora i el venedor no cal que quedin en el mateix moment.

4.3 El blog de l'Ecoxarxa

A la direcció <http://www.ecoxarxadelbages.org> s'hi troba un blog amb informació al dia sobre l'Ecoxarxa. En ell s'hi publiquen totes les activitats rellevants com els Mercats de l'Estraperlo, activitats formatives i notícies de l'Ecoxarxa. També ens serveix de base documental. Pots seguir el blog posant el teu correu electrònic a la caixa de dalt a la dreta per rebre un avís per cada nova entrada del blog.

4.4 El sistema de crèdits

L'Ecojarxa disposa d'un sistema de crèdits per als membres, tant en euros com en hores i que qualsevol dels membres de l'ecoxarxa pot utilitzar. Hi ha dues modalitats diferents:

- **Micro-canvi temporal d'hores a euros:** L'ecoxarxa fa el canvi temporal de moneda invers (l'ecoxarxa dóna euros a canvi d'hores), a qualsevol membre de la xarxa que tingui saldo d'hores positiu. Es podran canviar com a màxim 30h i sense superar mai el saldo (positiu) del compte de la persona que demana el canvi. La persona ha de retornar els euros en un plaç màxim de 4 mesos, moment en que recuperarà íntegrament les hores retingudes. L'objectiu d'aquesta eina és cobrir necessitats puntuals d'euros que puguin sorgir entre membres productors de béns o serveis de al xarxa.
- **Microcrèdit a la inversió productiva.** L'ecoxarxa otorga crèdit en hores o euros per a iniciar, mantenir o millorar una activitat productiva destinada a l'Ecojarxa. La quantitat i temps de retorn del préstec s'hauran d'estudiar sota demanda, cas per cas, i en funció (en el cas dels euros) de la disponibilitat de l'Ecojarxa, però podran ser sensiblement majors que en el cas anterior. En qualsevol cas cada préstec necessitarà ser aprovat per l'assemblea. Per demanar un préstec es requereix que estigui parcialment o totalment avalat per altres membres de la xarxa i això serà un factor determinant en la decisió. Les persones avaladores són membres actives de la xarxa. Cadascuna pot avalar tant com hagi treballat els últims 6 mesos, fins a un màxim de 24h.

4.5 Instal·lació de plaques solars

L'Ecojarxa fa una instal·lació fotovoltaica a casa de l'usuari amb l'objectiu de reduir el consum de l'electricitat de la xarxa. La instal·lació consisteix bàsicament en plaques solars fotovoltaïques, un inversor, un comptador i els suports necessaris. La font es connecta dins la instal·lació elèctrica domèstica. D'aquesta manera i mentre hi hagi consum s'utilitza l'energia generada per la instal·lació fotovoltaica abans de la de la xarxa elèctrica general. La propietat de la instal·lació és col·lectiva a través de l'Ecojarxa del Bages.

Per compensar aquest sevei, l'usuari abonarà a l'Ecojarxa el 80% del valor de l'electricitat produïda per la instal·lació observada a través del comptador de les plaques. Aquesta quantitat entenem que és incentivadora i justa en tant que part de l'energia generada pot no ser aprofitada per l'usuari en moments puntuals de poc consum. El valor es comptarà a partir del preu del kwh de la factura de la companyia elèctrica. El pagament es podrà fer en hores o en euros, preferentment en hores, un

cop cada 6 mesos.

L'eventual manteniment professional de la instal·lació anirà a càrrec de l'Ecoxarxa. L'usuari no tindrà responsabilitat si per motiu d'accident o robatori es malmet o es perd la instal·lació, tot i que intentarà per tots els mitjans al seu abast preservar aquest bé col·lectiu.